

Základní škola a Mateřská škola v Táboře – Čekanicích, Průběžná 116

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Obsah

Obsah.....	2
Identifikační údaje.....	3
Charakteristika	4
Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání	4
Docházka do školní družiny	4
Úplata za zájmové vzdělávání.....	4
Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných.....	4
Materiální podmínky	5
Personální podmínky	5
Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	5
Cíle školní družiny	6
Délka a formy vzdělávání	6
Vzdělávací a výchovné oblasti.....	7
Výstupy	7
Obsah.....	7

Identifikační údaje

Školní družina při Základní škole a Mateřské škole Tábor-Čekanice, Průběžná 116

Ředitelka školy: Mgr. Hana Dolejší
Kontakty:
Telefon: 381 282 974
381 281 301

E-mail: reditelka@zscekanice.cz

www.zscekanice.cz

REDIZO: 650 043 031
IZO: 107 722 453
IČO: 75001209

Zřizovatel Město Tábor
Žižkovo nám. 2
390 15 Tábor

Kontakty:
Telefon: 381 486 111
E-mail: posta@mutabor.cz
ID: 5zrb8iz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022

Charakteristika

Školní družina má kapacitu 90. Děti jsou rozděleny do tří oddělení. Pro svou činnost využívá dvě samostatné místnosti a jednu třídu. Odpoledne je plně využívána tělocvična a školní hřiště, k dispozici je i počítačová učebna, kde je zaveden internet.

Program ŠD je koncipován pro děti ve věku 6 – 11 let, 1.- 5. ročník. Tyto děti bydlí v Čekanicích nebo na Blanickém předměstí, několik dětí dojíždí z jiných částí města a okolních obcí. Děti mohou navštěvovat ranní družinu, odpolední družinu nebo pouze zájmové kroužky spadající pod ŠD – kroužek výtvarná tělovýchovný.

Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

ŠD je určena pro žáky 1. – 5. ročníku. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy.

ŠD se naplňuje do počtu maximálně 90 dětí.

Uchazeči jsou přijímáni na základě řádně vyplněného zápisního lístku.

Povinností zákonného zástupce je pravidelné hrazení úplaty za provoz ŠD.

Ukončit docházku do ŠD ze strany zákonného zástupce lze po dohodě s vychovatelkou a řádným vyplněním žádosti.

Docházka do školní družiny

- Žáci se do školní družiny hlásí písemně, na přihlášce je uveden rozsah docházky a způsob odchodu z družiny. Odchylky od docházky (např. předem známou nepřítomnost nebo jiný způsob odchodu z ŠD oznamují zákonní zástupci žáka vždy písemně. Docházka do školní družiny je pro přihlášené děti povinná. Neomluvenou nepřítomnost je vychovatelka povinna oznámit telefonicky nebo písemně zákonným zástupcům dítěte. Neomluvení absence delší než 14 dnů může být důvodem k ukončení docházky dítěte ve školní družině. Pokud není dítě včas vyzvednuto ze školní družiny, je vychovatelka povinna kontaktovat rodiče, musí ale setrvat s dítětem do bezpečného předání zákonným zástupcům.
- Příchody a odchody dětí se denně zapisují do docházkového sešitu.

Úplata za zájmové vzdělávání

- Za pobyt dítěte ve školní družině, ale i za členství v zájmových kroužcích (členy mohou být i děti, které nejsou přihlášeny k pravidelné docházce do ŠD), je vybírán příspěvek. Výši a způsob úhrady upravuje Pokyn ředitelky školy, který je k dispozici u ředitelky školy a u vychovatelky ŠD.

Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky a výchovy těchto žáků se uskutečňuje plně v souladu s ŠVP školy a s materiálními, technickými a personálními podmínkami ŠD.

Vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se ve školní družině realizuje zpravidla formou individuální integrace v běžných třídách a skupinách. Škola se opírá o doporučení a spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem či praktickým lékařem pro děti a dorost.

Důležitá je spolupráce vychovatelky s rodiči (zákonnými zástupci) žáka, s třídním učitelem, vedením školy.

Žákům se SVP je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost – snažíme se o zvýšenou motivaci, individuální pomoc, výrazně chválíme i malé úspěchy a pokroky v práci. Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Materiální podmínky

Pro úspěšnou pedagogickou práci v ŠD jsou důležité také materiální podmínky, v nichž pracujeme – prostory, nábytek, pomůcky či jiné nezbytné vybavení.

ŠD je umístěna v budově školy. Prostory pro ŠD jsou vybaveny stolními hrami, hračkami, časopisy a nejnnutnějšími pomůckami pro práci. ŠD dále používá hygienické zařízení a šatny, má možnost navštěvovat tělocvičnu ve škole.

Pro pobyt venku využívá ŠD školní zahradu a hřiště.

Postupně dle finančních podmínek doplňujeme potřeby pro ŠD na různé zájmové činnosti, sportovní náčiní, hračky aj.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je zajištěno kvalifikovanými vychovatelkami, které se vzájemně doplňují ve svých specializacích – tělovýchovná činnost, výtvarná činnost. Dle možností se zúčastňují akreditovaných kurzů zaměřených na práci v ŠD, vzdělávají se také samostudiem, sledováním nových publikací, knih, odborných článků v časopisech, zajišťují nové náměty pro zájmové a rekreační aktivity v ŠD.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

1. Podmínky hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží na pitný režim
- zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli
- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí žáky se školním řádem a s provozními řády – ŠJ, ŠD, tělocvična, počítačová učebna, školní hřiště
- bezpečnost silničního provozu – děti jsou na začátku školního roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno

- dostupnost prostředků první pomoci – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP

2. Psycho-sociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede děti k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit sociopatologickým jevům
- spoluúčast na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činností, vlastní podíl dětí na případném řízení a následném hodnocení
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje děti a jejich zástupce o činnostech ve školní družině

Cíle školní družiny

Rozvoj osobnosti člověka.

Získání všeobecného přehledu – návaznost na učivo.

Pochopení a uplatňování zásad demokracie – každý má svá práva, ale i povinnosti.

Utváření vědomí národní a státní příslušnosti.

Respekt k jiné etnické skupině.

Smysluplné využití volného času.

Vedení dětí k samostatnosti, schopnosti vyjádřit svůj názor.

Zlepšování komunikace mezi dětmi navzájem a mezi dětmi a dospělými.

Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana.

Dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví.

Pobyť na čerstvém vzduchu, otužování, zlepšování fyzické kondice.

Délka a formy vzdělávání

Žák školní družiny je přijímán na základě odevzdaného vyplněného zápisního lístku (přihlášky) s tím, že má možnost se kdykoli během roku odhlásit nebo na určitou dobu docházku přerušit (vždy musí být tato změna písemně potvrzena zákonným zástupcem).

ŠD navazuje na vyučování v základním vzdělávání, má ale svá specifika. Organizuje především pravidelnou činnost oddělení. Zde se střídají činnosti: zájmové, odpočinkové a spontánní aktivity. Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání, která je uzpůsobena věku dětí. Sestavuje ji vychovatelka příslušného oddělení. Důležitá je motivace, individuální přístup ke každému dítěti a schopnost komunikace vychovatelky s žáky. Hodnocení činností probíhá formou rozhovoru, výstavy, ankety.

Vzdělávací a výchovné oblasti

		Výstupy	Obsah
Člověk a jeho svět	Místo, kde žijeme	<p>Podílíme se na organizaci života v rodině- jsme její součástí. Ctíme všechny členy rodiny.</p> <p>Osvojujeme si estetické cítění-není nám lhostejné, v jakém prostředí se učíme.</p> <p>Poznáváme naše okolí, jsme hrdi na své město, tradice.</p>	<p>U nás doma-vyprávíme si, co jsme zažili s naší rodinou - zážitky ilustrujeme.</p> <p>Náš dům-představujeme si ideální dům, v kterém bychom chtěli bydlet-výtvarné vyjádření.</p> <p>Naše škola-zdobíme školu a družinu vlastními výrobky.</p> <p>Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí, určujeme značky, učíme se bezpečně přecházet.</p> <p>Naše město-kreslíme naše město-kolektivní práce, koláž.</p> <p>Kreslíme naše oblíbená místa - hřiště, stadion, příroda.</p> <p>Navštívíme místní muzeum, seznámíme se s tradicemi města, s typickými slavnostmi. Tábořská setkání, masopust....</p> <p>Vyrábíme masky, pořádáme karneval v tělocvičně.</p> <p>Pořádáme velikonoční nebo vánoční výstavu-výrobky.</p> <p>Čarodějné odpoledne-rej čarodějnic-vyrábíme masky nebo figurky čarodějnic.</p>
	Lidé kolem nás	<p>Osvojování si zásad správného chování, jednání, tolerance, empatie, vzájemné úcty.</p> <p>Uvědomění si práv a povinností každého občana demokratického státu.</p>	<p>Každodenní výchovná práce – dbát na správné pozdravení, oslovení, poděkování. Kladný vztah ke spolužákům, vzájemná úcta, tolerance, potlačování násilí</p> <p>.Rodina-naši nejbližší-vyprávíme si o povolání rodičů, nakreslíme si povolání.</p> <p>Besedujeme o tom, proč jsou někteří spolužáci oblíbeni</p>

			<p>a někteří ne, co mohu změnit na sobě.</p> <p>Seznamujeme se s datem narození našich spolužáků - nástěnka. Uvažujeme, jakými dárky potěšíme oslavence, jaké dárky jsou vhodné.</p> <p>Hrajeme si na malíře - malujeme portrét kamaráda, vysvětlujeme, proč je naším kamarádem.</p> <p>Využití médií ve výchově, vyprávění, co děti shlédly v televizi – hodnocení-učíme se rozpoznat realitu od fikce.</p> <p>Uvědomujeme si, že někteří lidé se odlišují-fyzické nebo psychické postižení, vciťujeme se.</p> <p>Multikulturní výchova – výchova žáků k toleranci v praktickém životě, odmítání rasismu, boj proti šikaně.</p> <p>Povídáme si o zemích, které jsme navštívili, seznamujeme se s typickými jídly, způsobem života.</p>
	Lidé a čas	<p>Vést děti k budování správného režimu dne a jeho dodržování, vytvářet základy pro využívání volnočasových aktivit.</p> <p>Dodržování tradic, zvyků, účast na regionálních akcích.</p>	<p>Zařazení dětí do zájmových kroužků (tělových. kroužek, výt. kroužek). Naučit se rozdělit si čas pro učení a zábavu.</p> <p>Kreslíme, co nás nejvíc baví, čemu věnujeme nejvíc času, jak jsem strávil víkend.</p> <p>Seznamujeme se s nástrojem měření času-vývoj hodin.</p> <p>Snažíme se pochopit vliv času na lidi i věci kolem nás-děti rostou, lidé stárnou, mění se způsob života.</p> <p>Pozorujeme, jak se mění město-nové stavby.</p> <p>Návštěva výstav, muzea, účast na Táborských setkáních.</p> <p>Tvoříme roční kalendář důležitých akcí družiny-drakiáda, vánoční besídka, karneval, čarodějnice, Den dětí...</p>

	Rozmanitost přírody	Vytvářet ohleduplný vztah člověka k přírodě-podílet se na její ochraně.	<p>Tematické vycházky a pobyty v přírodě-pozorování typických změn v různých ročních obdobích - rašení na jaře, zbarvování listí.... Následné výtvarné ztvárnění přírody, didaktické hry s přírodní tematikou, poznávání školní naučné stezky, vytvoření koutku živé přírody.</p> <p>V přírodě stavíme domečky z nalezených přírodnin.</p> <p>Sbíráme přírodniny, vytváříme obrázky, vyrábíme šperky.</p> <p>Při vycházkách pozorujeme život ptactva - učíme se rozpoznat nejnámější ptáky-vrabc, kos, špaček, sýkora.</p> <p>Víme, kteří ptáci přes zimu zůstávají, kteří odlétají na jih.</p> <p>Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, využíváme puzzle, určujeme zvířata.</p> <p>Vyprávíme si o domácích zvířatech, vysvětlujeme si, jakou péči vyžadují.</p> <p>Kreslíme domácí mazlíčky - práce vystavíme.</p> <p>Seznamujeme se s vodou jako s podmínkou života v přírodě, poznáváme různá skupenství vody.</p> <p>Chráníme si své životní prostředí - pozorujeme čistotu v okolí, podílíme se na úklidu.</p> <p>Třídíme odpad do kontejnerů.</p> <p>Při vycházkách do přírody si všímáme všeho, čím ji poškozuje činnost člověka.</p>
Umění a kultura		Pěstovat estetické cítění a představivost, rozvíjet fantazii. Vztah k uměleckým dílům.	Práce ve výtvarném kroužku, účast na výtvarných soutěžích, návštěvy výstav. Výzdoba celé školy.

		<p>Rozvíjení správné výslovnosti, vyjadřovací schopnosti.</p> <p>Dodržování tradic a zvyků-různá roční období</p>	<p>Práce s dětským časopisem-Sluníčko, Pusík, Mateřídouška.</p> <p>Dramatizace pohádky-využití loutkového divadla.</p> <p>Výstavy – vánoční, velikonoční. Karneval, drakiáda, čarodějné odpoledne, svátek matek.</p> <p>Vyrábíme masky na karneval, hovoříme o smyslu karnevalu.</p> <p>Vyrábíme ozdoby, dárečky a přáníčka-Vánoce, Velikonoce, Svátek matek...</p> <p>Jdeme na výstavu - sezónní výstavy v Galerii - připomínáme si, jak se na výstavách chovat.</p>
Člověk a zdraví		<p>Upevňovat získané dovednosti a návyky-hygiena, společenské chování.</p> <p>Rozvoj tělesné zdatnosti, otužování.</p> <p>Osvojit si sportovní chování-soutěžit v duchu fair-play.</p> <p>Upevňovat vztah ke správnému životnímu stylu.</p>	<p>Ve školní jídelně denně procvičujeme pravidla správného stolování.</p> <p>Sezónní tělovýchovné aktivity - vycházky, pohybové hry na školním hřišti, hry na sněhu. Možnost využití tělovýchovného kroužku.</p> <p>Seznamujeme se s pravidly míčových her a dbáme na jejich dodržování.</p> <p>Účast na lehkooatletických hrách.</p> <p>Plnohodnotné využití času při sportovních aktivitách-odmítání alkoholu, kouření, drog. Rozhovory k tématu.</p> <p>Denně chodíme do přírody, na školní hřiště.</p> <p>Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro naše</p>

		<p>Dopravní výchova-automatické osvojení základních pravidel.</p>	<p>hry využíváme přírodní prostředí. Poznání dopr. značek v obci, při cestě do školy, pravidla správného přecházení. Účast na dopravní soutěži“Nebojte se silnice“. Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, jak správně přecházíme silnici, jak se chováme v dopravních prostředcích. Poznáváme své tělo-na arch balicího papíru obkreslíme spolužáka, zakreslíme nejdůležitější orgány.</p>
		<p>Pečujeme o své zdraví-co nám prospívá a co škodí.</p>	<p>Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu-denně chodíme na čerstvý vzduch. Ujasňujeme si hygienické zásady -kašel , použití WC, stolování. Seznamujeme se se zdravým jídelníčkem-v časopise vyhledáváme a vystřiháváme obrázky zdravých a nezdravých potravin, tvoříme koláž. Učíme se telefonovat - oznámíme úraz, přivoláme pomoc.</p>
<p>Člověk a svět práce</p>		<p>Seznámení dětí s různými pracovními technikami. Ctíme práci druhých-význam a důležitost všech řemesel a povolání. Rozvoj zručnosti, představivosti a fantazie.</p>	<p>Práce s přírodními materiály-korek, dřevo, suché listy. Technika savování, malování voskem, frotáž, koláže... Vědomostní hry a soutěže - poznej řemeslo Hovoříme o povolání svých rodičů- povolání si nakreslíme.</p>

			<p>Čím bych chtěl jednou být-rozhovor, výt. ztvárnění. Tvořivé hry se stavebnicemi, sestavení modelu podle návodu-Lego, Cheva, Merkur</p>
--	--	--	---

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků probíhá průběžně, v závěru jednotlivých činností, při uzavření bloku nebo školního roku. Vychovatelky hodnotí úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl vzhledem k očekávaným výstupům - cílům ŠVP. Hodnocení by mělo mít především motivační charakter.

Při hodnocení se vychovatelky zaměřují především na:

- míru a kvalitu osvojených poznatků, dovednosti a zručnosti při dané činnosti
- posouzení píle žáka
- posouzení jeho přístupu ke vzdělávání
- ovládání základních komunikačních prostředků
- využívání získaných vědomostí a dovedností
- projevy samostatného myšlení a tvořivosti
- ovládání vzdělávacích postupů a způsoby samostatné práce
- chápání, porozumění, rozeznávání dobrých a špatných postojů, názorů a činů
- další projevy a vlastnosti žáka

AUTOEVALUACE

Autoevaluace je proces zjišťování a vyhodnocování pedagogického působení a výsledku. Tento proces přináší výstupy, které napomáhají efektivně zaměřit plánování svých aktivit tak, aby vedly ke zlepšování.

Vnitřní evaluace probíhají na úrovni:

- a. vychovatel průběžně hodnotí vlastní práci
- b. výchovnou práci v družině hodnotí vedení školy, jak jsou naplňovány vytčené cíle a jak družina plní své celkové poslání
- c. Autoevaluace - samotné zjišťování- probíhá různými metodami: pozorováním, rozhovorem, hospitací apod.

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá:

- činností družiny jako specifického školského zařízení
- prací oddělení družiny
- působením činností a vychovatele na jednotlivé účastníky
- podmínkami činnosti (vybavení nábytkem, vybavení pomůckami pro realizované činnosti)
- organizací činností (využití času vyhrazeného pro činnosti, zajištění bezpečnosti, funkčnost závěrečného hodnocení činností)
- personálním stavem a úrovní dalšího vzdělávání vychovatele

- zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví

Závěrečná ustanovení

Obsah zájmového vzdělávání je konkretizován v ročním plánu ŠD. Změny v ŠVP lze provádět na základě závěrů autoevaluace, evaluace školy, na základě projednaného návrhu pedagogů školy, zákonných zástupců, případně žáků školy.